

Plan Odnowy Miejscowości Rybarzowice na lata 2007 – 2015

Gmina Buczkowice

Powiat Bielski

Województwo Śląskie

Plan Odnowy Miejscowości Rybarzowice na lata 2007 – 2015

Sołectwo Rybarzowice jest jednostką pomocniczą Gminy Buczkowice z mocy prawa. Posiada i realizuje zadania własne na warunkach określonych w statucie sołectwa Rybarzowice. Sołectwo Rybarzowice współdziała z organami Gminy w wykonaniu zadań własnych i zleconych w Gminie. Sołectwo Rybarzowice posiada zdolność sądową w sprawach należących do jego własności, z mocy ustawy i statutu sołectwa.

Sołectwo Rybarzowice obejmuje obszar miejscowości Rybarzowice o powierzchni 838 ha. W sołectwie liczba ludności na dzień 31-12-2007r. wynosi 3 450 osób.

**I. Charakterystyka miejscowości,
w której będzie realizowana operacja**

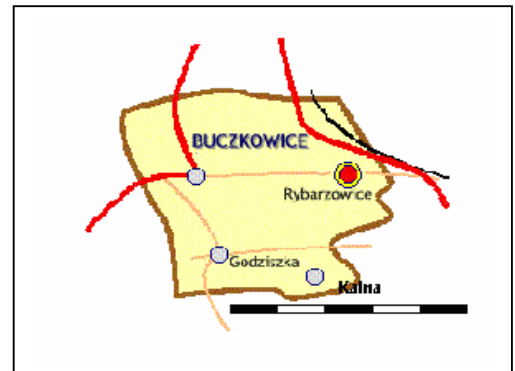
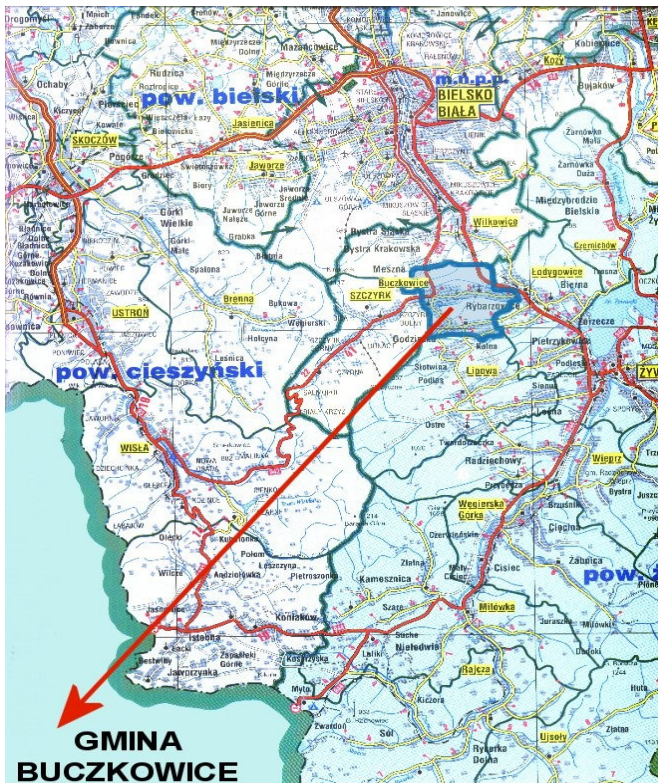
1. Położenie Gminy Buczkowice w tym sołectwa Rybarzowice

Gmina Buczkowice o powierzchni 19,3 km² położona jest w powiecie bielskim, w południowej części województwa śląskiego i obejmuje swym zasięgiem cztery sołectwa: Buczkowice, Rybarzowice, Godziszkę i Kalną. Od południa gmina graniczy z gminą Lipowa - powiat żywiecki, od wschodu z gminą Łodygowice - powiat żywiecki, od zachodu z gminą Szczyrk - powiat bielski a od północy z gminą Wilkowice – powiat bielski.

Pod względem geograficznym gmina położona jest na płaskowyżu Kotliny Żywieckiej u podnóża gór: Skaliste, Magura i Skrzyczne. Główny pas zabudowy ciągnie się wzdłuż rzeki Żylicy oraz drogi Żywiec – Szczyrk – Wisła.

Położenie gminy na trasie do malowniczych miejscowości Szczyrku i Wisły oraz bliskie sąsiedztwo Jeziora Żywieckiego stanowią o jej turystycznej atrakcyjności. Otaczające gminę, porośnięte lasami iglastymi szczyty Beskidu Śląskiego są doskonałym miejscem do organizowania zarówno letniego jak i zimowego wypoczynku.

Gmina Buczkowice jest typową gminą podmiejską stanowiącą bardzo atrakcyjny teren do zamieszkania. Dzięki ciszy oraz spokojowi teren ten stanowi bardzo dobre miejsce do uprawiania czynnej rekreacji i odpoczynku. Sołectwo Rybarzowice położone jest we wschodniej części Gminy Buczkowice. W kierunku północnym graniczy z Gminą Wilkowice, w kierunku wschodnim z Gminą Łodygowice, a w kierunku południowym z sołectwem Kalna i Godziszka a od zachodu z sołectwem Buczkowice. Rybarzowice są największą wioską pod względem powierzchni w Gminie Buczkowice. Powierzchnia wynosi 838 ha. (43,4 pow. gminy) Obszar ten w części zagospodarowany jest rolniczo, w części intensywnie zabudowany. Przy drodze krajowej zlokalizowany jest teren przemysłowy.

2. Środowisko naturalne

Położenie w granicach Beskidu Śląskiego i Małego oraz Kotliny Żywieckiej warunkuje kierunki rozwoju sołectwa Rybarzowice. Od zachodu osłania Kotlinę Żywiecką pasmo górskie Beskidu Śląskiego, od północnego - wschodu Beskidu Małego, a od południowego-wschodu Beskidu Żywieckiego. W kierunku północnym kotlina otwiera się doliną rzeki Białej. Warunki klimatyczne odpowiadają górskiej strefie klimatycznej. Średnie roczne sumy opadów są wysokie i wynoszą od 850 do 1400 mm. Gwałtowność występowania opadów powoduje wylewy na obszarze gminy, szczególnie dotyczy to Bruśnika. Wylewy rzeki Żylicy są występują rzadko. Ogólna liczba dni z temperaturą poniżej 0 °C wynosi 80-100 dni w roku. Charakterystyczną cechą klimatyczną obszaru jest występowanie wiatru halnego – najczęściej w miesiącach jesiennych i zimowych. Wieje z kierunków południowych i zachodnich, jest suchy i ciepły o znacznych prędkościach (powyżej 15 m/sek) i niekorzystnych warunkach bioklimatycznych.

3. Ukształtowanie terenu

Obszar sołectwa Rybarzowice położony jest w obrębie makroregionu fizyczno – geograficznego – Beskidy Zachodnie. Cechą krajobrazu sołectwa jest wysoczyzna o przebiegu na ogół równoleżnikowym, wyniesiona ok. 425 – 470 m npm, rozcięta szeroką doliną rzeki Żylicy, a od północy płytkimi dolinkami dopływów rzeki Białej.

Teren omawianej miejscowości leży w znacznym spadku w kierunku wschodnim.

4. Gleby

Zróznicowane warunki fizjograficzne spowodowały, że na omawianym obszarze występują wyłącznie „gleby terenów górzystych i podgórskich”, a ich typy związane są z podłożem geologicznym, warunkami klimatycznymi, stosunkami wodnymi, itp.

W sołectwie Rybarzowice występują gleby wytworzone z glin lekkich i piasków gliniastych, kamieniste. Są to na ogół gleby klas IVb –V, w użytkach zielonych: klasa IV i V. Uprawiane są przede wszystkim zboża, ziemniaki, trawy na siano oraz warzywa.

5. Roślinność

Według przyrodniczo – leśnej regionalizacji Polski obszar zaliczony został do „dzielnicy Beskidu Śląskiego”.

W występującym tu piętrze pogórza i kotlin naturalnym zbiorowiskiem leśnym jest grąd właściwy a w sąsiedztwie koryt rzecznych – olsy jesionowe.

W szacie roślinnej zdecydowanie przeważają rośliny zielne oraz zioła i trawy na terenach wychodzących z użytkowania rolniczego. Duży procent udziału w tej warstwie roślinności mają: oset, nawłóć, dziurawiec, podagrycznik, a w miejscach wilgotnych zdecydowanie dominują turzycy i sity.

Elementem kolorystycznym bardzo urozmaicającym krajobraz sołectwa są zadrzewienia nad rzeką i strumieniami. Wszystkie one stanowią naturalną ostoję zwierzyny łownej oraz umożliwiają jej migrację pomiędzy Beskidem Śląskim i Beskidem Małym.

W obszarze górskim sołectwa zachowały się zbiorowiska leśne na siedlisku „lasu górskiego” z przewagą świerków, natomiast w skład zadrzewień usytuowanych w dolinach potoków wchodzi głównie olchy i jesiony z domieszką innych gatunków liściastych.

6. Zwierzęta

Obszar sołectwa jest dość licznie zasiedlony przez zwierzynę łowną. W zadrzewieniach otaczających doliny Białej i Bruśnika napotymano na sarny, jastrzębie, kanie i sowy. Wg danych koła łowieckiego na terenach łownych występują kuropatwy, bażanty, zające, dziki i jelenie.

Na łąkach otaczających zadrzewione doliny Białej i Bruśnika występują owady typowe dla obszarów śródlęśnych: biegacze, strangolia plamista, paź królowej, cytrynek, rusałka pawik, czerwonozyk i kraśnik.

7. Ludność gminy Buczkowice w tym sołectwa Rybarzowice

Początki osadnictwa na terenie gminy związane są z „państwem żywieckim”, a następnie z „państwem łodygowickim” i przypadają na XIII i XIV wiek. Pierwsze źródła pisane pochodzą z 1581 roku i dotyczą Rybarzowic – typowo rolniczej wsi kmieciowej. W XVI wieku zaczął się proces osadnictwa koczujących pasterzy, w wyniku którego w XVII wieku powstały wsie zębne Buczkowice i Godziszka.

Sołectwo Rybarzowice zamieszkuje 3450 mieszkańców (stan na 31.12.2007r.).

Z prowadzonych analiz wynika że na terenie Rybarzowic w ciągu roku przebywa około 4 000 turystów. Są to w przeważającej części mieszkańcy okolicznych miast którzy nabyli nieruchomości budowlane na terenie wsi, gdzie budują lub zamierzają budować budynki mieszkalne. Budynki te stanowią bazę noclegową dla ich rodzin i znajomych.

Tabela 1. Grupy wiekowe mieszkańców sołectwa Rybarzowice

Grupy wiekowe	Rybarzowice	%
0 –7 lat	211	6,1
7 – 15 lat	432	12,5
15 – 35 lat	1 051	30,5
35 – 65 lat	1 345	38,9
> 65 lat	411	12,0
ogółem	3 450	100

Tabela 2. Procentowa stopa bezrobocia na terenie powiatu bielskiego w latach 2005-2007.

<i>Lata</i>	<i>2005</i>	<i>2005</i>	<i>IX 2007</i>
Stopa bezrobocia	13,7	11,5	8,4

Średnia stopa bezrobocia z lat 2005-2007 wyniosła 11,2% i jest to poziom niższy od średniej krajowej. Zauważalny jest na przestrzeni lat sezonowy wzrost ilości bezrobotnych w okresie jesienno-zimowym i wyraźny ich spadek w okresie wiosenno-letnim podczas prowadzenia prac sezonowych.

Z opieki społecznej w sołectwie Rybarzowice korzysta 322 osób, co świadczy o coraz to trudniejszej sytuacji materialnej. Istotny jest fakt, iż zakres pomocy wciąż się rozszerza i najczęściej dotyczy kilku świadczeń wypłacalnych jednocześnie.

8. Struktura utrzymania i zatrudnienia

Znaczącym źródłem utrzymania na terenie gminy Buczkowice jest przemysł – około 62% ogółu zatrudnionych. Znacznie mniejszy udział w strukturze utrzymania ma budownictwo oraz handel zatrudniające około 10% ogółu zatrudnionych. Ponadto niewielki odsetek ludności utrzymuje się z pracy w transporcie, gospodarce magazynowej i łączności – około 1%.

9. Oświata

Na terenie sołectwa Rybarzowice znajduje się Zespół Szkoły Podstawowej im. Bolesława Chrobrego i Gimnazjum nr 3, w których łącznie uczy się 331 uczniów. Ponadto na terenie sołectwa działa przedszkole samorządowe do którego uczęszcza 84 dzieci.

10. Placówki medyczne na terenie miejscowości

Mieszkańcy Rybarzowic korzystają głównie z usług Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej - Gminnego Ośrodka Zdrowia w Buczkowicach i jego filii w Rybarzowicach oraz ośrodków szpitalnych zlokalizowanych na terenie Bielska-Białej, Wilkowic. Na terenie sołectwa funkcjonują dwa gabinety stomatologiczne .

11. Rolnictwo

Warunki do prowadzenia działalności rolniczej są trudne. Okres wegetacji roślin jest krótki od 100 do 157 dni. Występują tutaj głównie gleby brunatne kwaśne klasy IV b i niższe. Degradacja gleb jest bardzo silna, spowodowana głównie erozją będącą wynikiem ukształtowania terenu i warunków wodnych. Powierzchnia sołectwa wynosi 653 ha.

12. Mieszkalnictwo

Na terenie sołectwa Rybarzowice dominującą zabudową jest zabudowa jednorodzinna. Spotkać tu można również zabudowę wielorodzinną. Brak jest zabudowy wysokiej (bloków).

Łącznie na terenie Rybarzowic wybudowanych jest około 937 budynków mieszkalnych. Wiek tych budynków jest różny przy czym najwięcej jest budynków wybudowanych w latach 1945 – 1970.

Misją Gminy Buczkowice, w tym sołectwa Rybarzowice jest:

„Zapewnienie mieszkańcom i przyjezdnym atrakcyjnego miejsca zamieszkania, pracy, wypoczynku na dziś i na przyszłość”.

Z tak sformułowanej misji sołectwa Rybarzowice bezpośrednio wynikają dwa strategiczne cele generalne:

1. Wzrost atrakcyjności miejscowości dla społeczności lokalnej, przedsiębiorców i inwestorów zewnętrznych.
2. Wzrost atrakcyjności turystycznej Rybarzowic dla podmiotów zewnętrznych.

Tabela 3. Obszary problemowe i obszary oddziaływania strategicznego

CEL I WZROST ATRAKCYJNOŚCI GMINY DLA JEJ MIESZKAŃCÓW, PRZEDSIĘBIORCÓW I INWESTORÓW ZEWNĘTRZNYCH	
Obszar	Problem
Środowisko życia	Nieuregulowany stan prawny dróg gminnych i nieodpowiedni ich stan techniczny. Nakładanie ruchu tranzytowego na ruch lokalny. Znaczne opóźnienia w prowadzeniu prac regulacyjnych na głównych potokach i strumieniach przepływających przez obszar Rybarzowic. Ekonomiczne bariery wykorzystania gazu ziemnego dla celów grzewczych, co niewątpliwie wpływa na wielkość niskiej emisji.
Ochrona zdrowia	Postępujący proces starzenia się społeczności lokalnej (wzrastający udział w strukturze wieku mieszkańców grupy powyżej 60 lat).
Edukacja	Brak szczegółowych usług edukacyjnych np. kursy językowe, informatyczne. Realizacja reformy edukacyjnej. Brak dostępu do edukacji ponadgimnazjalnej ze względu na trudną sytuację materialną rodzin Istnienie barier architektonicznych w obiektach szkolnych.
Kultura	Ryzyko zmniejszenia poczucia tożsamości lokalnej.
Handel	Mała ilość placówek gastronomicznych.
Warunki mieszkaniowe	Niska (na tle gmin sąsiednich) dostępność do mieszkań. Destrukcyjny wpływ na środowisko lokalne ze strony tranzytowej komunikacji samochodowej, w tym głównie szlaku dojazdowego do miejsc rekreacyjnych położonych poza gminą Buczkowice (Szczyrk, Węgierska Górka i Zwardoń) oraz ruchu pojazdów ciężarowych na trasie Bielsko-Żywiec. Niski stopień dostępności do sieci wodociągowej.
Praca	Niekorzystna struktura zawodowa zatrudnienia (dominacja przemysłu przy jednocześnie słabym (w porównaniu do regionu i ościennych gmin) udziale handlu, budownictwa. Duże bezrobocie wśród kobiet. Duża liczba osób bezrobotnych pozbawionych prawa do zasiłku.

Plan Odnowy Miejscowości Rybarzowice na lata 2007 – 2015

CEL II WZROST TURYSTYCZNEJ ATRAKCYJNOŚCI GMINY	
Obszar	Problem
Środowisko naturalne	Ograniczone wykorzystanie walorów (warunków) naturalnych na rzecz rozwoju usług związanych z obsługą turystyki , wypoczynku i rekreacji. Intensywny tranzytowy ruch samochodowy. Miejscowe zanieczyszczenie wód Żylicy związkami biogennym. Niska emisja.
Środowisko kulturowe	Brak zainteresowania imprezami kulturalnymi ze strony mieszkańców.
Krajobraz	Ograniczone wykorzystanie walorów krajobrazowych.
Estetyka (Ład przestrzenny)	Występujący lokalnie architektoniczny nieład, brak w architekturze nawiązania do stylu tradycyjnego. Gęsto rozciągnięte sieci energetyczne średniego i wysokiego napięcia.
Dostępność	Niskie parametry techniczne układu dróg wojewódzkich stanowiących szkielet strukturalny zabudowy w gminie. Brak wydzielonych pasów ruchu dla rowerzystów. Duża ilość włączeń lokalnych uliczek dojazdowych powodująca obniżenie płynności ruchu oraz stwarzająca zagrożenie dla bezpieczeństwa jazdy. Nakładanie się ruchu tranzytowego na ruch lokalny, co powoduje dodatkowe zagrożenie dla bezpieczeństwa pieszych i jezdnych. Niedostatek miejsc parkingowych.
Infrastruktura turystyczna	Ograniczone zaangażowanie mieszkańców w prowadzeniu istniejących i tworzeniu nowych miejsc i obiektów infrastruktury turystycznej.
Usługi turystyczne	Niedostateczna ilość usług związanych z obsługą turystyki (agencje turystyczne, usługi rekreacyjne itp.).

II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

1. Infrastruktura techniczna

1.1 Kanalizacja

Ścieki zbierane kanalizacją sanitarną z terenu sołectwa Rybarzowice kierowane są do rozbudowanej i zmodernizowanej oczyszczalni ścieków „Komorowice” w Bielsku-Białej.

Długość istniejącej sieci kanalizacyjnej w sołectwie wynosi około 15,3 km. Obecnie z wybudowanej kanalizacji korzysta około 659 osób oraz turyści. Istniejąca kanalizacja stanowi około 30% całości planowanej do wykonania kanalizacji. Obecnie trwa budowa sieci kanalizacyjnej po prawej stronie wsi oraz od granicy Buczkowice do ul. Tartacznej.

Trwają również prace zmierzające do objęcia systemem kanalizacji kolejnych mieszkańców sołectwa. Prace prowadzone są w ramach projektów finansowanych ze środków strukturalnych UE.

1.2 Sieć wodociągowa

W sołectwie Rybarzowice zaopatrzenie w wodę prowadzone jest głównie kopanych studni przydomowych oraz z ujęcia na Żyłicy w Szczyrku poprzez sieć administrowaną przez AQUA S.A. Długość magistrali wodociągowej administrowanej przez AQUA S.A. zlokalizowanej na terenie sołectwa Rybarzowice wynosi około 9,2.

1.3. Drogi

System drogowy sołectwa Rybarzowice obejmuje drogi gminne, powiatowe i drogę krajową. Ogólna długość dróg gminnych wynosi 31,9 km, w tym drogi asfaltowe 20,5 km i drogi tłuczniowo – żwirowe 11,4 km. System drogowy obsługuje ruch lokalny i ponadlokalny głównie z kierunków Bielska-Białej, Żywca i Szczyrku. Obecny stan dróg w Rybarzowicach nie jest wydolny przede wszystkim ze względu na duże obciążenie ruchem tranzytowym z kierunku Bielska-Białej i Żywca. Poruszanie się po drogach lokalnych dużych zestawów samochodowych powoduje utrudnienia i niszczenie powierzchni dróg. Planowana do realizacji inwestycja drogowa (budowa drogi nr 94) odciąży ruch tranzytowy z dróg gminnych, a tym samym poprawi bezpieczeństwo ruchu drogowego w sołectwie.

1.4. Sieć gazowa

Gmina Buczkowice jest w pełni zgazyfikowana. Wybudowana sieć administrowana jest przez Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo.

1.5. Turystyka

Sołectwo Rybarzowice cechuje się dużą różnorodnością krajobrazową. Położenie u podnóża Beskidu Śląskiego, w niewielkiej odległości od rzeki Soły i Jeziora Żywieckiego, bliskość szczytów górskich: Skrzycznego (1 257 m n.p.m.), Klimczoka (1 119 m n.p.m.) i Magury sprawia, że teren ten stanowi atrakcję przyciągającą miłośników całorocznego kontaktu z przyrodą.

Plan Odnowy Miejscowości Rybarzowice na lata 2007 – 2015

W sołectwie Rybarzowice istnieją duże możliwości do prowadzenia działalności turystycznej lub okołoturystycznej. Sąsiedztwo Wilkowic i Szczyrku oddziałuje w bezpośredni sposób na charakter prowadzenia działalności turystycznej w sołectwie Rybarzowice. Położenie na styku dróg dojazdowych do Szczyrku i Wisły umożliwia rozwijanie usług turystycznych wspomagających bazę noclegową Szczyrku i Wilkowic.

W chwili obecnej prowadzona jest działalność agroturystyczna, działalność hotelarska.

Bazę turystyczną w sołectwie stanowią przede wszystkim indywidualne budynki mieszkalne .

Na terenie sołectwa zgodnie z ewidencją podatkową jest 560 płatników zamiejscowych podatku od nieruchomości, są to przede wszystkim mieszkańcy okolicznych miast którzy nabyli nieruchomości budowlane, gdzie budują lub zamierzają budować budynki mieszkalne. Budynki te stanowią między innymi bazę noclegową dla ich rodzin i znajomych.

Szacuje się że na terenie Rybarzowic w ciągu roku przebywa 4 000 turystów.

**III. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości, w której
będą realizowane operacje**

1. Analiza SWOT (mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia)

1.1. Całościowa analiza SWOT

Mocne strony sołectwa

1. Przyzwolenie społeczne dla inicjatyw rozwojowych;
2. Przedsiębiorczość mieszkańców;
3. Gościnność i otwartość mieszkańców;
4. Czytelne priorytety rozwojowe sołectwa w sferach:
  - ❑ gospodarka mediami i ochrona środowiska wiejskiego przed skażeniami komunalnymi;
  - ❑ stworzenie powszechnego dostępu do infrastruktury społecznej oraz poprawy ogólnych warunków i stanu wykształcenia.

Słabe strony sołectwa

1. Znaczna liczba mieszkańców nie jest aktywna społecznie (przewaga zainteresowania problemami własnymi, przy relatywnie mniejszym zainteresowaniu ogólnymi problemami rozwoju gminy);
2. Wzrastający udział w strukturze wiekowej mieszkańców grupy osób powyżej 60 roku życia - starzejąca się społeczność lokalna.

Szanse sołectwa

1. Atrakcyjność sołectwa Rybarzowice dla mieszkańców aglomeracji śląskiej i miasta Bielska-Białej;
2. Modernizacja istniejącej sieci drogowej wykorzystywanej na potrzeby ruchu tranzytowego z kierunku Bielska-Białej i Żywca.

Zagrożenia sołectwa

1. Duże uzależnienie dochodów gminy w tym sołectwa od zewnętrznych źródeł finansowania;
2. Obniżenie dotacji na przekazane gminom zadania;
3. Obciążenie sołectwa dodatkowymi zadaniami w takich dziedzinach, jak: szkolnictwo, opieka zdrowotna i socjalna bez zapewnienia odpowiednich środków finansowych potrzebnych do ich wypełnienia co powoduje, że w budżecie gminy „wydatki sztywne” stają się zdecydowanie dominujące;
4. Konieczność wypełnienia zadań gminnych powoduje ograniczenie wydatków na inwestycje;
5. Brak środków finansowych na opracowania geodezyjne, konieczne do regulacji stanów prawnych dróg gminnych;
6. Brak środków finansowych na modernizację dróg gminnych, powiatowych;
7. Brak inwestycji drogowych istotnych dla zapewnienia otwartości komunikacyjnej, poprawy bezpieczeństwa na drogach oraz podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej dla inwestorów zewnętrznych;
8. Relatywnie wyższa atrakcyjność sąsiednich miejscowości (Szczyrk, Bielsko-Biała, Żywiec) dla lokalizacji kapitału i rozwoju przedsiębiorczości.

1.2. Analiza SWOT wg celów i obszarów

Cel I: Wzrost atrakcyjności gminy dla jej mieszkańców, przedsiębiorców i inwestorów zewnętrznych

Obszar I: Środowisko życia

Mocne strony

1. Istniejąca infrastruktura techniczna, a przede wszystkim:

- ❑ zagwarantowany odbiór ścieków komunalnych;
- ❑ zagwarantowany odbiór odpadów komunalnych;
- ❑ sieć gazowa;
- ❑ sieć telekomunikacyjna.

2. Czytelne priorytety rozwoju sołectwa:

- ❑ w sferze gospodarki mediami;
- ❑ tworzenie warunków dla powszechności dostępu do infrastruktury społecznej, poprawy warunków życia i wykształcenia;

Słabe strony

1. Uciążliwość komunikacji lokalnej;
2. Lokalnie rozproszona zabudowa;
3. Napowietrzne linie przesyłowe;
4. Nakładanie się ruchu lokalnego na ruch tranzytowy.

Szanse

1. Położenie sołectwa Rybarzowice w Kotlinie Żywieckiej;
2. Wpływ otaczających gór na klimat w gminie;
3. Atrakcyjne tereny górskie i wodne;
4. Zagwarantowany odbiór ścieków komunalnych;
5. Dostępność do sieci gazowej;
6. Dostępność do sieci telekomunikacyjnej.

Zagrożenia

1. Stały wzrost ponadlokalnego i regionalnego transportu samochodowego;
2. Żylica i potoki górskie stwarzają zagrożenia powodziowe;
3. Spływ zanieczyszczeń ze Szczyrku.

Obszar II : Ochrona zdrowia

Słabe strony

1. Wąski zakres świadczonych usług specjalistycznych przez ośrodki zdrowia;

Szanse

1. Dostępność do placówek usługowych;
2. Powszechność dostępu do usług zdrowotnych;
3. Usługi medyczne w ramach medycyny szkolnej.

Obszar III : Edukacja

Mocne strony

1. Baza edukacyjna w postaci szkół podstawowych i ponadpodstawowych;
2. Wykształcona i wykwalifikowana kadra pedagogiczna;
3. Efektywne zarządzanie placówkami oświatowymi.

Plan Odnowy Miejscowości Rybarzowice na lata 2007 – 2015

Słabe strony

- 1.Brak szczegółowych usług edukacyjnych np. kursy językowe, informatyczne;
- 2.Brak dostępu do edukacji ponadgimnazjalnej ze względu na trudną sytuację materialną rodzin.

Szanse

- 1.Bliskość centrów specjalistycznych usług ponadpodstawowych (Bielsko-Biała, Żywiec).

Obszar IV : Kultura

Mocne strony

- 1.Zespół Pieśni i Tańca Rybarzowice

Zagrożenia

- 1.Ryzyko zmniejszenia poczucia tożsamości lokalnej.

Obszar V : Handel

Słabe strony

- 1.Niski poziom potencjału handlowego;

Szanse

- 1.Dostępność do placówek usługowych w sąsiednich gminach i miastach.

Obszar VI : Mieszkalnictwo

Słabe strony

- 1.Niezaspokojone potrzeby mieszkaniowe, ujmowane tak jakościowo jak i ilościowo.

Szanse

- 1.Lokalizacja sołectwa w strefie oddziaływania dużych aglomeracji przemysłowych (Śląska i Bielska-Białej).

Obszar VII : Praca

Mocne strony

- 1.Wyższa niż przeciętna w województwie dynamika podmiotów gospodarczych działających w gminie;
- 2.Sołectwo przyjazne dla inwestorów.

Słabe strony

- 1.Mała liczba podmiotów gospodarczych zajmujących się działalnością produkcyjną;
- 2.Utrzymujące się wysokie bezrobocie szczególnie wśród kobiet i absolwentów szkół ponad podstawowych i wyższych;
- 3.Małe zainteresowanie pracą w rolnictwie;
- 4.Relatywnie mała liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych;

Szanse

- 1.Instrumenty wspierające drobną przedsiębiorczość;
- 2.Promocja sołectwa mająca na celu zachęcenie do inwestowania podmioty z zewnątrz;

2. Dostępność do miejsc pracy w sąsiednich miastach i gminach;
3. Tranzyt ponadlokalny i regionalny stwarzający możliwość rozwoju usług komunikacyjnych (stacje paliw, motele, parkingi TIR, zajazdy);
4. Obsługa Szczyrku.

Zagrożenia

1. Dominacja „wydatków sztywnych” w budżecie gminy ogranicza możliwości inwestowania;
2. Brak inwestycji drogowych istotnych dla zapewnienia otwartości komunikacyjnej i poprawy bezpieczeństwa na drogach oraz dla podnoszenia atrakcyjności inwestycyjnej dla inwestorów zewnętrznych;
3. Bezrobocie wywołane restrukturyzacją gospodarki.

Cel II: Wzrost atrakcyjności turystycznej sołectwa Rybarzowice

Obszar I: Walory środowiska naturalnego

Mocne strony

1. Czyste środowisko;
2. Korzystny mikroklimat;
3. Stosunkowo czyste (pomimo miejscowych zanieczyszczeń) wody Żylicy i innych potoków;
4. Zróżnicowana gatunkowo szata roślinna (szczególnie w dolinach potoków Żylica, Bruśnika, Granicznego);
5. Znaczna ilość okazałych drzew o cechach pomnikowych, kwalifikujących się do ochrony;
6. Bogaty zwierzostan zróżnicowany gatunkowo;
7. Potencjalne możliwości wykorzystania terenów sołectwa dla zagospodarowania turystycznego, szczególnie w dolinie Żylicy i wzbogacenia oferty usług rekreacyjno-turystycznych;
8. Duże potencjalne możliwości wykorzystania terenów przywodnych.

Słabe strony

1. Hałas i zanieczyszczenie powietrza wzdłuż tras tranzytowych;
2. Zagrożenie powodziowe;
3. Dostrzegalny lokalnie nieład w zabudowie;
4. Liczne energetyczne sieci napowietrzne;
5. Występowanie obszaru gruntów zdegradowanych przez eksploatację surowców i erozję wodną;
6. Ponadnormatywne (miejscami) zanieczyszczenie Żylicy;
7. Okresowe przekroczenia dopuszczalnych norm zanieczyszczenia powietrza spowodowane przez źródła miejscowe i zewnętrzne.

Szanse

1. Położenie sołectwa w Kotlinie Żywieckiej;
2. Wpływ otaczających gminę gór na klimat w gminie;
3. Atrakcyjne tereny górskie i wodne;
4. Projekt objęcia części gminy Buczkowice w tym miejscowości Rybarzowice obszarami w ramach Programu NATURA 2000;
5. Położenie w Otulinie Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego.

Zagrożenia

1. Możliwe (okresowe) skażenie wód Żylicy;

Plan Odnowy Miejscowości Rybarzowice na lata 2007 – 2015

2. Stały wzrost tranzytu (ponadlokalnego i regionalnego);
3. Zagrożenie powodziowe wzdłuż Żylicy i innych potoków.

Obszar II: Walory środowiska kulturowego

Silne strony

1. Liczne imprezy kulturalno-rekreacyjne dla mieszkańców i turystów;
2. Znaczna liczba obiektów zabytkowych pod ochroną konserwatorską;
3. Zachowanie w gminie cennych zespołów i obiektów o walorach zabytkowych:
  - liczne obiekty sakralne, w tym zwłaszcza:
    - Kościół z XIX wieku
  - kilkadziesiąt domów mieszkalnych murowanych z XIX i XX wieku we wsi Rybarzowice,
  - kilka domów mieszkalnych domów drewnianych zrębowych z XIX wieku we wsi Rybarzowice;
  - Młyn wpisany do Rejestru zabytków z XIX wieku
4. Możliwość zagospodarowania ścieżki dydaktycznej pn. „XIX wieczne obiekty przemysłowe”.

Słabe strony

1. Brak należytej pieczy nad obiektami lokalnej, tradycyjnej zabudowy mieszkaniowej i przemysłowej.

Szanse

1. Włączenie części gminy do Programu NATURA 2000;
2. Położenie w Otulinie Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego.

Zagrożenia

1. Obojętność mieszkańców wobec tradycji;
2. Słabnąca aktywność społeczna mieszkańców;
3. Atrakcyjność sąsiednich gmin.

Obszar III: Krajobraz

Silne strony

1. Atrakcyjny krajobraz naturalny i kulturalny;
2. 600 letni dąb w Rybarzowicach
3. Niebanalny, wyróżniający gminę spośród innych gmin beskidzkich, krajobraz o cechach zarówno nizinnych jak i górskich;
4. W miarę naturalne doliny rzek i potoków oraz jary;
5. Zespoły roślinne zróżnicowane przestrzennie i gatunkowo.

Słabe strony

1. Złe wyeksponowanie walorów krajobrazowych (wody, starodrzewia itp.);
2. Krajobraz „odrutowany” liniami energetycznymi;
3. Widoczny z dala zespół przemysłowo-składowy;
4. Nieestetyczna (miejscami) architektura nowej zabudowy;

Szanse

1. Odmienność lokalnego krajobrazu w stosunku do otoczenia;
2. Atrakcyjne panoramy.

Plan Odnowy Miejscowości Rybarzowice na lata 2007 – 2015

Obszar IV: Estetyka / Ład przestrzenny

Silne strony

1. Jednorodzinny charakter zabudowy mieszkaniowej, w większości o ładnej architekturze;
2. Rozwój nowej zabudowy mieszkaniowej utrzymanej w skali otoczenia.

Słabe strony

1. Wydłużone ciągi zabudowy mieszkaniowej;
2. Lokalne rozproszenie zabudowy mieszkaniowej;
3. Brak komunalnych rezerw terenów pod zabudowę;
4. Mało estetyczna zabudowa przemysłowa,
5. Krajobraz pocięty napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi;
6. Lokalizacja obiektów i urządzeń uciążliwych dla otoczenia pomiędzy zabudową mieszkaniową;
7. Brak atrakcyjnych przestrzeni publicznych.

Obszar V: Dostępność

Silne strony

1. Dobry dostęp do sieci dróg i ulic dojazdowych;
2. Możliwość przeprowadzenia nowych tras komunikacyjnych;
3. Teren turystyczny interesujący i łatwy do penetracji;
4. Połączenia PPKS z Bielskiem-Białą i Żywcem.

Słabe strony

1. Drogi wojewódzkie i gminne nie posiadają parametrów normatywnych;
2. Brak dróg i ścieżek rowerowych;
3. Ruch lokalny nakłada się na ruch tranzytowy.

Obszar VI: Infrastruktura turystyczna

Silne strony

1. Rozwój turystyki na bazie indywidualnych gospodarstw rolnych;
2. Teren łatwy do penetracji turystycznej;
3. Istnienie zaczątku bazy turystycznej;
4. Możliwość uruchomienia dydaktycznych ścieżek spacerowych pt.:
  - XIX - wieczna zabudowa mieszkaniowa;
  - Ewenementy przyrody;
5. Możliwość uruchomienia stanowisk widokowych "Krajobrazy"

Słabe strony

1. Istniejąca baza turystyczna nie spełnia nowoczesnych wymogów;
2. Relatywnie mała liczba miejsc noclegowych;
3. Mała liczba zorganizowanych miejsc parkingowych;
4. Nikły udział wydatków na turystykę w strukturze wydatków gminy;
5. Słabo uwidoczniła oferta turystyczna;
6. Mała ilość miejsc do rekreacji;
7. Mała ilość atrakcyjnych placówek i obiektów z zakresu sportu, kultury i rozrywki;
8. Słabo wyeksponowane atrakcyjne miejsca służące turystyce i rekreacji.

Szanse

1. Duży potencjalny popyt wśród mieszkańców aglomeracji przemysłowych na usługi turystyczno-rekreacyjne stymulowany przez ich zamożność;
2. Lokalizacja sołectwa w strefie oddziaływania dużych aglomeracji przemysłowych (Śląska i Bielska-Białej);
3. Położenie w strefie buforowej Szczyrku (Szczyrkowi brak terenów pod rozwój usług turystycznych).

Obszar VII: Usługi turystyczne

Silne strony

1. Możliwość szybkiego wzbogacenia oferty usług rekreacyjno-turystycznych;
2. Potencjalne możliwości wykorzystania dla celów turystycznych terenów przy rzece Żylicy.

Słabe strony

1. Słabe wykorzystanie tranzytu turystycznego do Szczyrku i Beskidu Żywieckiego;
2. Niedostateczna ilość usług związanych z obsługą turystyki (np. agencje turystyczne, usługi rekreacyjne).

Szanse

1. Możliwość lokalizacji usług turystycznych, dla których brak terenów w Szczyrku.

Zagrożenia

1. Bliskość Szczyrku jako dominującego tradycyjnego ośrodka turystycznego w subregionie południowym województwa śląskiego;
2. Niebezpieczeństwo „erozji” tożsamości kulturowo-regionalnej;

**IV. Opis planowanych zadań inwestycyjnych
i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w
okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy
miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych
priorytetów rozwoju miejscowości, z podaniem
szacunkowych kosztów ich realizacji**

Zadanie nr 1

Budowa kanalizacji sanitarnej w sołectwie Rybarzowice

Realizacja zadania ma na celu poprawę jakości wód powierzchniowych oraz zmniejszenie zanieczyszczeń gruntu i wód podziemnych, poprawę stanu środowiska i zdrowia mieszkańców, zwiększenie ilości mieszkańców obsługiwanych przez system kanalizacyjny,

Celem dodatkowym będzie : stworzenie możliwości do rozwoju turystyki i rekreacji.

Przedmiotem inwestycji jest dokończenie budowy sieci kanalizacyjnej w sołectwie

Zadanie obejmuje budowę 15,8 km sieci kanalizacyjnej .

Harmonogram - okres realizacji projektu – 2007-2012

Koszt zadania 14.2 mln zł

Planowane źródła finansowania ;

Fundusz Spójności – dotacja

WFOŚiGW w Katowicach – pożyczka

Środki własne gminy.

Zadanie nr 2

Budowa sieci wodociągowej w Rybarzowicach

Inwestycja ma na celu zapewnienie ciągłej dostawy wody odpowiedniej jakości dla mieszkańców wsi.

Zadanie obejmuje rozbudowę sieci wodociągowej w Rybarzowicach. Ze zrealizowanego projektu będą korzystać mieszkańcy wsi, podmioty gospodarcze działające na terenie wsi oraz turyści.

Zadanie obejmuje budowę około 20 km sieci

Harmonogram - okres realizacji projektu – 2009-2014

Szacunkowy koszt zadania 10 000 000zł

Planowane źródła finansowania ;

RPOWŚ – dotacja

WFOŚiGW w Katowicach – pożyczka

Środki własne gminy.

Zadanie nr 3

Budowa Sali gimnastycznej, boiska sportowego i wejścia głównego do budynku Zespołu Szkół w Rybarzowicach

Ogólnym celem projektu jest poprawa warunków kształcenia w Zespole Szkół w Rybarzowicach, poprzez poprawę jakości szkolnych obiektów sportowych.

Realizacja projektu obejmuje:

- budowę nowej, pełnowymiarowej sali gimnastycznej,
- budowę wielofunkcyjnego boiska do gry w piłkę ręczną, koszykówkę i siatkówkę o wymiarach płyty 44,0 mb x 26,0 mb
- budowę wejścia głównego do budynku Szkoły Podstawowej.

Harmonogram - okres realizacji projektu – 2007-2009

Szacunkowy koszt zadania - 6 300 000

Planowane źródła finansowania ;

RPOWŚ – dotacja

Środki własne gminy.

Zadanie nr 4

Budowa ścieżek rowerowych na terenie Gminy Buczkowice

Realizacja projektu przyczyni się do rozwoju turystyki w gminie.

Projekt obejmuje budowę 5,4 km ścieżki rowerowej od granicy Szczyrku poprzez Buczkowice, Rybarzowice. Wybudowana ścieżka będzie stanowiła część łącznika między Miastem Szczyrk a Jeziorem Żywieckim w ruchu rowerowym. Ścieżka przebiegać będzie w dolinie rzeki Żylica, którą cechuje ogromne bogactwo szaty roślinnej i zwierzęcej.

Zadanie obejmuje budowę ścieżek rowerowych wzdłuż Potoku Żylica

Harmonogram - okres realizacji projektu - 2008-2011

Ogólna wartość zadania na terenie Buczkowic i Rybarzowic wynosi - 1 474 521 zł

Planowane źródła finansowania ;

RPOWŚ – dotacja

Środki własne gminy

Zadanie nr 5

Budowa boiska sportowego - ogólnodostępnego w Rybarzowicach nad Żylicą

Celem projektu jest rozwój bazy sportowej we wsi Rybarzowice, stworzenie warunków do aktywnego odpoczynku dzieci młodzieży jak i dorosłych mieszkańców oraz turystów.

Realizacja inwestycji będzie wpływać na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspakajanie potrzeb społecznych wsi oraz promowanie obszarów wiejskich.

Zadanie obejmuje budowę pełno wymiarowego boiska sportowego do piłki nożnej – w skład którego wchodzi: boisko sportowe ogólnodostępne do piłki nożnej, bieżnia lekkoatletyczna oraz zaplecze socjalno - gospodarcze.

Harmonogram - okres realizacji projektu – 2008-2010

Szacunkowy koszt zadania – 2 600 000 zł

Planowane źródła finansowania ;

RPOWŚ – dotacja

Pierwszy etap realizowany będzie przy współudziale środków z **Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich**

Środki własne gminy

Zadanie nr 6

Modernizacja ulicy Bielskiej w Rybarzowicach- budowa chodnika dla pieszych

Celem projektu jest poprawa bezpieczeństwa pieszych na drodze gminnej w centrum wsi.

Projekt obejmuje modernizację ulicy Bielskiej wraz z budową chodnika dla pieszych. Ukształtowanie drogi, pobocze o niewielkiej szerokości lub jego brak, intensywny ruch pieszy i zbyt wąska jezdnia powodują zakłócenia w płynności ruchu kołowego oraz stwarzają sytuacje niebezpieczne zarówno dla pieszych, jak i kierujących pojazdami.

Harmonogram - okres realizacji projektu– 2008-2011

Szacunkowy koszt zadania - 1 625 000zł

Projekt będzie realizowany etapami .

Planowane źródła finansowania ;

Pierwszy etap w centrum wsi w ramach **Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich**

Środki własne gminy

Zadanie nr 7

Modernizacja budynku Przedszkola w Rybarzowicach

Zadanie obejmuje: remont kuchni i wc w przedszkolu.

Celem projektu jest poprawa bazy oświatowej dla najmłodszych we wsi.

Harmonogram - okres realizacji projektu– 2008-2011

Szacunkowy koszt zadania – 100 000zł

Okres realizacji – 2008-2009

Planowane źródła finansowania ;

RPOWŚ – dotacja

Środki własne gminy

Zadanie nr 8

Rozbudowa cmentarza komunalnego, budowa domu pogrzebowego

Szacunkowy Koszt zadania – 150 000zł

Harmonogram - okres realizacji projektu - 2012-2013

Planowane źródła finansowania ;

Środki własne gminy

Zadanie nr 9

Budowa ul. Rybarskiej w Godziszce do Rybarzowic - ścieżka rowerowo-piesza

W ramach zadania planuje się wybudować ścieżkę rowerowo pieszą która połączy sołectwo Godziszka ze ścieżką rowerową w Rybarzowicach nad Żylicą.

Realizacja projektu ma na celu stworzenie warunków do aktywnego wypoczynku mieszkańców, turystów przyczyni się do rozwoju turystyki w gminie.

Harmonogram - okres realizacji projektu – 2009-2013

Szacunkowy koszt zadania – 400 000 zł

Planowane źródła finansowania ;

RPOWŚ – dotacja lub Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich

Realizacja zaplanowanych w/w inwestycji w sołectwie Rybarzowice wpłynie bezpośrednio na realizację celów działania **Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013** .

Zrealizowane projekty wpłyną na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Nastąpi poprawa podstawowych usług na obszarach wiejskich, obejmujących elementy infrastruktury technicznej, , co przyczyni się do poprawy warunków życia oraz prowadzenia działalności gospodarczej.

Realizacja w/w projektów przyczyni się do realizacji celu głównego **Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007 -2013** – *stymulowanie dynamicznego rozwoju , przy wzmocnieniu spójności społecznej , gospodarczej i przestrzennej regionu.*

Poprzez realizację wymienionych zadań inwestycyjnych będzie realizowany cel główny **Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko** – *nastąpi podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia, zachowaniu tożsamości kulturalnej i rozwijaniu spójności terytorialnej.*

